

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

DIABETES

De Sockersjukas Tidskrift

Nummer 5 1964 Pris 1:25

Den moderna, förenklade reagenspapper-metoden för såväl kvalitativ som kvantitativ urinsockerbestämning, som ger utslag inom en minut.

Man utnyttjar tekniken med enzym-reaktion och får färgförändring av provremsan.

'TES-TAPE' är pålitligt

Specifikt för glykos i urinen med säkerhet ner till 0,1%. Värdena påverkas ej av medicinering eller förändringar i urinens pH.

'TES-TAPE' är bekvämt

Den praktiska TES-TAPE kassetten är liten till

formatet och lätt att bära i fickan eller handväskan.

'TES-TAPE' är enkelt att använda

Eliminerar behovet av apparatur och kemiska reagenser.

Riv av, fukta och jämför med färgskalan på kassetten.

'TES-TAPE'—reagenspapperet för förenklad urinsockerbestämning.

Eli Lilly and Company, Indianapolis 6, Indiana, U.S.A.

Generaldistributör för Sverige

Apoteksvarucentralen Vitrum Stockholm 12

*Varumärke B2419

Ansvarig utgivare:
Riksdagsledamoten Nancy Eriksson

Redaktör:
Socionom Åke Roos

Redaktion och expedition:
Majorsgatan 10
Stockholm Ö
Telefon 61 39 49
Postgiro 50 07 75

Annonssavdelning:
Manhemsvägen 7
Sollentuna
Telefon 35 42 18, Stockholm

Redaktionskommitté:
Gunnar Engleson
Nancy Eriksson
Gunnel Rathsmann

Medicinska medarbetare:
Docent, med. dr Gunnar Engleson
Kyrkogatan 17, Lund
Med. dr Alb. Grönberg
Styrmansgatan 2, Vänersborg

Prenumerationspris:
7: — kr. pr år

Tryck:
Lindgrens Tryckeri, Katrineholm

Svenska Diabetesförbundet:
Majorsgatan 10
Telefon 61 39 49
Stockholm Ö
Kontrollgirokonto 90 09 01

Ordförande:
Riksdagsledamoten
Fru Nancy Eriksson
Roslagsgatan 11, Stockholm Va
Telefon 32 02 32

Kassaförvaltare:
Byråchef Arne Lokén
Storbergsgatan 11, Hägersten
Telefon Sthlm 46 58 26

DIABETES

Organ för Svenska Diabetesförbundet
Nummer 5, aug. 1964, årgång 14

Innehåll:

- Semesterhem eller klinik, av
Nancy Eriksson 3
- Om äkta och falska insulinreak-
tioner, av *Albert Grönberg* 4
- Nu är det dags för sockerfri
konservering, av *Ulla Sahlén* 7
- Gården i Nordanede invigd .. 11
- Ärftlig ataxi förenad med soc-
kersjuka 12
- Britter studerar hälsundersök-
ning i Sverige 15
- Veckoslutskurs i Malmö om de
unga diabetikernas problem 21
- Unga diabetiker bör inte grubbl-
a över sin sjukdom 23
- TV-anläggning underlättar
operationsrutin 24
- Malmöföreningen får 3.000 kr. 24
- Föreningen i Eksjö 10-årsjubi-
lerar 27
- Från våra föreningar 31

Nytt **CLINITEST*** Etui

Nu är det ännu enklare för Er
att bestämma sockerhalten i
urin vid diabeteskontroll.

*Varumärke

Ames Company
Division of Miles Laboratories Ltd

Agent för Sverige:

Aktiebolaget **MEDA** Göteborg

Stora Badhusgatan 20,
Göteborg C. Tel. 17 68 40

Semesterhem eller klinik?

I samband med Internationella diabetesfederationens världskongress i Toronto i år besökte jag diabetescamps i USA, dels ett par som sorterade under den berömda Joslin-kliniken i Boston, dels ett i staten New Jersey. De representerade två helt olika typer av läger och besöken ställde mig inför frågan semesterhem eller klinik.

Helt allmänt kan säjas, att byggnaderna var mycket mer primitiva än våra, klimatet tillåter vildmarkstillvaro. Självklart inga värmemöjligheter inomhus, och wc var ett dass med tre hål. 4- till 17-åringar vistades tillsammans, men man skilde på pojkar och flickor. Dagligen en andaktsstund och kyrkbesök på söndagen.

På Joslinklinikens läger hade man ett sockerlaboratorium, blodsocker togs varje dag, urinen testades 4 gånger om dagen, och man provade syror. På matbordet stod ständigt en våg, maten var starkt kontrollerad. Undervisningen var mycket utförlig, och självklart drevs motion bl. a. simning mycket hårt. Man var stolt över att kunna lära så många barn och ungdomar att simma, en undervisning som inte alls är vanlig i USA. Läkare var heltidsanställd.

På New Jersey-campen togs icke blodsocker, urinen testades, ingen läkare fanns alls under hela tiden, även om man ansåg, att det kunde varit bra. Barnen hölls positiva. Men känningarna var oändligt vanliga efter simträningen. Att diabetesungdom skulle kunna åka skidor som i Sverige föreföll dem helt fantastiskt. Ledarna var många, flera av dem hade själva diabetes. Stämningen var mycket mer fri och nästan uppskruvad i New Jersey än hos Joslins, där det rådde mer sjukhusdisciplin.

Vilket är rätt och vilket är fel i dessa exempel? Det beror på hur förhållandena är i vanliga fall för de barn och ungdomar, som på sommaren har en treveckors lägervistelse. Har den sockersjuka hela året tillgång till specialister på diabetes, läkare, sjuksköterska, dietist och lämplig undervisare, kan det kanske tas litet lättare under tre veckor på sommaren. Men har den sjuka inte tillgång till undervisning, träning med att leva med sin sjukdom, lämplig diet etc., då bör en treveckors vistelse utnyttjas för att ge kunskaper och rutin för ett liv med diabetes.

I Sverige är en träning i dia-

(Forts. på sid. 32)

Av dr Alb. Grönberg

Vår medicinske medarbetare dr Albert Grönberg informerar om äkta och s. k. falska insulinreaktioner. Det är fråga om de sistnämnda, då man får insulinkänningar trots att man har ett högt blodsockervärde.

Om äkta och falska insulinreaktioner

Det finns väl knappast någon insulinbehandlad sockerpatient, som inte någon gång upplevt en insulinreaktion. Härmed avses i detta sammanhang de symtom, som uppkommer i samband med att det av en eller annan anledning uppkommit en överdosering av insulin. Reaktionen kallas ofta med orätt insulinkoma. Orsaken till insulinreaktionen kan vara mångfaldig. Ofta är det så att man, särskilt under en inställningsperiod, fått en ordination, som innefattar alltför stor dos av insulin, ofta är det en utebliven måltid eller alltför kraftigt muskelarbete, som medför att den i och för sig lämpliga insulin-dosen visar sig vara för stor just då.

I regel är det så att *blodsockret visar ett abnormt lågt läge* då symtomen utlöses. (Svettning, hungerkänsla, mattighet och särskilt hos barn psykiska reaktioner av stor intensitet: ilska.)

Det har emellertid alltsedan insulinets barndom framhållits, att man kan se tecken på »*insulinkänningar*» med bibehållet högt blodsocker. Redan Banting publicerade sådana fall. Det har under de gångna decennierna av och till förekommit meddelanden om »reaktioner» vid högt blodsocker och idag får det anses vara allmänt erkänt att sådant kan förekomma. Man har infört termen *pseudohypoglykæmi*, dvs. *falsk blodsockersänkingsreaktion*.

Någon riktig klarhet i frågan om orsaken till dessa reaktioner har man inte. Man vet att de vanliga symtomen vid insulinkänningen med lågt blodsocker bland annat utlöses av binjurehormonet adrenalin och av insulinets naturliga motgift glukagon. Kroppens mobilisering av dessa hormon är att uppfatta som en *skyddsreaktion*.

Då kroppen håller på att skadas av för lågt blodsockervärde i blodet träder skyddstrupperna i funktion och medför att blodsockret raskt stiger.

*

I den amerikanska tidskriften *Journal of the American Geriatrics Society* (mars 1964) har Maximilian Fabrykant behandlat frågan om orsaken till den falska hypoglykämien och framlagt en del intressanta iakttagelser. Materialet omfattar inte mindre än 211 patienter, varav 122 är av labil typ medan 89 hör till den stabila typen.

Fallen är alla omsorgsfullt undersökta med bland annat elektroencephalogram. Denna undersökning ger som bekant möjlighet att registrera de ytterst svaga strömmar, som uppkommer i hjärnan under olika normala och abnorma förhållanden. F. har vidare undersökt blodkalken och naturligtvis omsorgsfullt studerat blodsockrets förhållanden.

I den ena gruppen förekom de vanliga symtomen på insulinreaktion, utlöst genom ett lågt blodsockerläge; i den andra gruppen fann han samma symtom utan lågt blodsocker. Det var påfallande att en ökad tillförsel av kolhydrater (bröd, socker etc.) inte medförde någon förbättring i den senare gruppen i motsats till förhållandet i den första gruppen.

Den elektroencefalografiska undersökningen kunde avslöja en del mindre förändringar i centrala nervsystemet, sannolikt uppkomna genom upprepade hypoglykämier, ett faktum som för övrigt påvisats

av Bo Andersson och Kirstein 1959.

Fabrykant framhåller, att man då man finner fall av falsk insulinreaktion bör behandla dessa med sådana läkemedel, som verkar ned-sättande på centrala nervsystemets retbarhet: antikonvulsiv terapi.

Man bör med andra ord inte utgå ifrån att förekomsten av insulinreaktioner *alltid beror på* för mycket insulin, dvs. för lågt blodsocker, utan vara medveten om att en annan orsak kan föreligga.

*

I detta sammanhang kan det måhända också vara värt att framhålla det förhållandet, att *diabetes i sitt initialstadium ofta ger sig tillkänna med spontant uppträdande insulinkänningar*. Förklaringen till detta är att söka i det förhållandet att det inte är en insulinbrist, som inleder sjukdomen utan tvärtom en hyperinsulinism. Denna ökning i insulinproduktionen beror på att insulinet dels neutraliseras till sin verkan av en del antikroppar, dels att en stor del av insulinet bindes vid blodäggvitan på ett tidigare ej känt sätt. J. F. Roberts från West Palm Beach i Florida har nyligen publicerat ett arbete inom detta område. Däri sammanställer han förekomst av s. k. narkolepsi (akuta attacker av ostillbar sömnhet) med abnormt hög insulinhalt i blodet. Han menar att narkolepsin bör uppfattas som en form av hypoglykæmi och är att hänföra till gruppen av tidigsymtom på diabetes. Han grundar sin uppfattning på ett av honom observerat material av 31 färgade patienter.

Det är tydligt att de närmaste åren kommer att medföra en högst

**Bliv
medlem
i
Svenska
Diabetes-
förbundet!**

avsevärd förändring beträffande vår diabetesdiagnostik. Diagnosen kommer att ställas tidigare än hittills och på helt andra kliniska symtom och laboratorieprov än i dag. Om vi sedan skall kunna komplettera denna diagnostik med en ny effektiv förebyggande behandling är en annan fråga, vilken man i dag inte ens kan diskutera.

*

Slutsatsen av detta blir:

Undvik med omsorg att få insulin-känningar.

»*Insulinreaktioner*» kan förekomma utan lågt blodsocker: falska insulinreaktioner.

Behandlingen av de falska insulinreaktionerna är en annan än den vid de äkta insulinreaktionerna.

**AB FRUKTCENTRALEN
PERCY F. LUCK HAB**

Stor sortering av diabetesartiklar, bl. a. *Konfektyrer, Fruktkonserver, Sylt, Saft, Marmelad, Kex* och *Glace*.

Finnes speciellt i följande butiker:

FRUKTCENTRALEN

Karlavägen 46 Birger Jarlsgat. 21
Vasagatan 8 Fridhemsplan 18
Vällingby Centrum Farsta Centrum
Jakobsberg Centrum

PERCY F. LUCK

Götgatan 83 Högdalen (Spårv.hus.)

Huvudkontor: Upplandsgat. 81
Telefon: växel 22 55 20

SUS
**sötnings-
medel**

"GULDKVALITET"

Rent cyclamatpreparat.
Ger ingen bismak. Tänk på det
billiga priset!

300 tabletter	riktpris 1 :75
600 " "	" 2:45
75 grams ströflaska	" 3:75
150 " "	" 6:30

Finns på apotek och hos
livsmedelshandlare

Lantbrukskemiska Produkter AB,
Fack 10 003, Stockholm
tel. 67 16 66

Av Ulla Sahlén

Nu är det dags för sockerfri konservering

Ekonomiföreståndarinnan Ulla Sahlén ger här recept och goda råd inför höstens konserveringsperiod.

Redaktören av Diabetes har bett mig att inför höstens konserveringsperiod skriva något om sockerfri konservering av frukt och bär. Eftersom jag inte själv sysslar så mycket med denna form av »matlagning» har jag inga egna, nya piffiga recept att komma med.

De av er som vill ta till vara egna trädgårdsprodukter eller ändå spara höstens överflöd till vintern och förvåren, rekommenderar jag att skaffa den lilla broschyren »Äta gott utan socker» från AB Sunco-Wallco, Södertälje. I den broschyren finns en hel del recept och råd för konservering i både djupfryst och hermetiserad form. Alla recepten är utarbetade av hushållslärare Carin Tideström, Uppsala, och det namnet borgar för att recepten är väl utprovade och pålitliga.

Fru Tideström har i många år arbetat med bakning och konservering utan socker. Hon har under senaste året utarbetat en hel del recept som ännu ej finnes med i ovannämnda broschyr. Genom vänligt tillmötesgående av AB Sunco har jag fått taga del av dessa recept och också hos fru Tideström provsmakat en del av dem, och jag förmedlar dem härmed till Diabetes läsekrets.

Genom att sterilisera bär och frukt i en »sockerlag» med pektinämnet Certo (finns på flaskor i speceriaffärerna) får man en verkligt fin, hållbar kompott, och att den smakar alldeles »som vanligt» intygas.

Konservera inte endast till diabetikern i familjen. Tänk på att ingen av de övriga familjemedlem-

marna mår illa av att minska på sockerkonsumtionen. Kanske har ni i bekantskapskretsen någon som har diabetes och som ni vet inte har tid med det extra arbete konservering fordrar? Gläd honom med ett par burkar kompott. Tänk på att en burk inlagd i cellofanpapper och med ett sidenband knutet på är en utmärkt julklapp, som säkert kommer att glädja mottagaren.

Sterilisering

Plommonkompott

- 1 kg plommon, Victoria eller Reine Claudes
- 6 dl vatten
- 1/2 flaska Certo
- 7 tsk Strö-Sacketter
- 1 tsk askorbinsyra

Gör i ordning lagen genom att blanda vatten, Certo, Strö-Sacketter och askorbinsyra kallt. Victoriaplommonen kan skalas genom att doppas några ögonblick i kokande vatten, varefter skalén flås av. Reine Claude skalas aldrig utan pickas endast med en gaffel, och om man vill kan man behandla Victoriaplommonen på samma sätt. Lagg plommonen på konservglas. Häll över lagen. Tvätta burkkanterna med kallt vatten och täck med ring, lock och bygel. Sterilisera vid 80° i 20 min. Kompotten kan givetvis också frysas.

Päronkompott

1 kg fina fasta och aromatiska päron.

Förkokningslag: Tag till 1 liter vatten, 4—5 tsk Strö-Sacketter och 1 tsk askorbinsyra.

Steriliseringslag:

- 6 dl vatten
- 1/2 flaska Certo
- 4—5 tsk Strö-Sacketter
- 1 tsk askorbinsyra

Äppelkompott

1 kg fasta, mogna och syrliga äpplen.

Förkokningslag: Tag till 1 liter vatten 5—6 tsk Strö-Sacketter och 1 tsk askorbinsyra.

Steriliseringslag:

- 6 dl vatten
- 1/2 flaska Certo
- 4—5 tsk Strö-Sacketter
- 1 tsk askorbinsyra

Gör i ordning förkokningslagen och låt den koka upp. Gör också i ordning steriliseringslagen genom att blanda vatten, Certo, Strö-Sacketter och askorbinsyra kallt. Skala frukten, dela såväl päron som äpplen mitt itu och tag ur kärnhusen med en tesked. Lagg dem varter i den heta förkokningslagen och låt den sakta koka några minuter eller tills en sticka går rätt igenom. Tag upp frukten och låt den rinna av samt kallna på ett galler, pappershandduk eller dyl. Lagg sedan päron- respektive äpplehalvor på konservglas. Häll på steriliseringslagen. Tvätta av burkkanterna med kallt vatten och täck med ring, lock och bygel. Sterilisera päronkompotten vid 90° i 20 minuter och äppelkompotten vid 80° i 20 minuter.

Bärkompott

Blåbärskompott:

- 2 liter blåbär
- 6 dl vatten

1/2 flaska Certo
5—6 tsk Strö-Sacketter

Hallonkompott:

2 liter hallon
6 dl vatten
1/2 flaska Certo
8—10 tsk Strö-Sacketter

Jordgubbskompott:

2 liter jordgubbar
6 dl vatten
1/2 flaska Certo
10 tsk Strö-Sacketter

Observera: Askorbinsyra skall ej tillsättas lagen då det gäller hallon, jordgubbar eller andra röda bär eftersom syran bleker den röda färgen.

Vet man att bären är rena behöver de ej sköljas. Lägg dem i annat fall i en sikt eller ett durkslag och doppa dem hastigt i rikligt med vatten. Låt dem rinna av mycket väl. Gör i ordning steriliseringslagen genom att blanda ingredienserna kallt. Plocka bären på konservglas. Häll på steriliseringslagen. Till fasta bär såsom blåbär bör lagen stå i jämnhöjd med bären. Till lösare bär såsom hallon och jordgubbar räcker det med att den fylls på till glasens halva höjd. Tvätta av burkkanterna med kallt vatten och täck med ring, lock och bygel. Sterilisera vid 80° i 20 min.

Såväl blåbär, hallon som jordgubbar kan också steriliseras enbart ströade med Strö-Sacketter. Till blåbär beräknar man 1 tsk Strö-Sacketter per kvartsliterglas, till hallon 2 tsk och till jordgubbar 2—3 tsk Strö-Sacketter per kvartsliterglas. Dessa bär blir emellertid ej så vackra och goda som de som steriliserats i pektinlag med Certo.

Sockersjuka och korpulenta

VET NI att Etabl. Gringoire är Frankrikes äldsta och största fabrik för tillverkning av Biscottes au gluten (goda rostade glutenbröd pris 8 öre st.). Biscottes au gluten rekommenderas av läkare för sockersjuka och korpulenta.

Biscottes au gluten levereras till sjukhus, vilohem, hotell m. m. Finnes hos 1:a kl. livsmedelsaffärer. Fr. Ystad till Kiruna i alla Tempo-butiker.

Engros från

NORDISKA KOMPANIET AB, Stockholm
NK-LIVS, Kungsgatan och Foresta
TUBBIN & MELANDER AB, Norrköping
m. fl.

»En pärla inom den populärmedicinska litteraturen.» Peter Heimann i ST

BO ANDERSSON

SOCKERSJUKA

och dess behandling hos vuxna

»Boken är välskriven, klar och koncis, uttömmande utan att vara svämmande.» SDS

2:a uppl. 14: 50, inb. 18: 50. Illustr.

■ ■ ■ Klipp och sänd! ■ ■ ■

■ Till ..... bokhndl
■ el. NATUR OCH KULTUR, Tors-
■ gatan 31, Stockholm Va.
■ Var god sänd
■ ..... ex. »SOCKERSJUKA» à 14: 50,
■ inb. 18: 50.
■ (Stryk vad som ej önskas)
■ Namn .....
■ Adress .....

Diabetikergården i Nordanede

Svenska Diabetesförbundet är nu i färd med att förverkliga ett sedan många år framställt önskemål om en egen fastighet till sin lägerverksamhet för ungdom. Kanske kan gården även under mellanliggande tider användas som ett sport- och diethotell för vuxna diabetiker samt för kurser av olika slag. Ombyggnadsarbetena pågår planerligt och vi hoppas kunna ställa en toppmodern anläggning till förfogande. Kostnaderna för ombyggnad och inventarier hoppas vi till en del skall bli täckta av inkomster från det pågående rikslotteriet, DE SOCKERSJUKAS LOTTERI 1964. Genom rekvisition av lotter, vilken kan göras på nedanstående kupong, kan Ni lämna Ert stöd till vår ungdomsverksamhet.

Birger Pehrson

Beställningskupongen sändes till *De Sockersjukas Lotteri*
Majorsgatan 10
Stockholm Ö

Undertecknad rekvirerar härmed

..... st. lotter i De Sockersjukas Lotteri 1964

..... st. lotter per mån. t. o. m. september 1964

att tillställas mig mot postförskott

Namn : .....

Adress : .....

Postadress : .....

Vid invigningen dansade Torps Gilles folkdanslag till Rudolf Halvarssons fiol.

Gården i Nordanede invigd

I strålände solsken och ljuvlig sommarvärme invigdes den 14 juni Svenska Diabetesförbundets lägergård för diabetesungdomar i Torp av förbundsordföranden, riksdagsledamoten fru Nancy Eriksson. Gården ligger mycket vackert belägen i Nordanede, alldeles vid Mellansjön. Tack vare denna gåva har förbundet möjlighet att under sommaren erbjuda ett sextiotal ungdomar från hela landet en stimulerande treveckorsvistelse i den underbara natur, som vid invig-

ningen visade sitt allra soligaste humör.

Fru Eriksson hälsade bygdens folk och övriga representanter välkomna. Det glädde henne att bl. a. kommunalfullmäktiges ordförande Birger Eriksson, Torpshammar, och byggnadsingenjören i Torp, Björn Svensson samt kyrkoherde Jonas Östman hade mött upp. Dessutom var styrelseledamöterna i Diabetesförbundet dr Per Köhlin, Umeå, och civilingenjör Bertil Nycander, Örnsköldsvik, närvarande. Torps

gilles folkdanslag dansade med spelmännen Rudolf Halvarsson och sonen Hasse som medverkande.

Fru Eriksson tackade Torps kommun som överlämnat skolan till nytta och glädje för diabetes-sjuka. Före detta styrelseledamoten i förbundet Jan Frisk fick en välförtjänt eloge för att han påpassligt bevakat sin barndoms skola så att den nu mycket omsorgsfullt och vackert inredd blir Sveriges första diabetesgård. Motsvarighet till den här formen av rekreationshem finns knappast i Skandinavien.

Den här skolan har inte kommit till som en sorts nödlösning för diabetiker. I första hand är det ungdomen som under läkares och sköterskors överinseende får kunskap så att de med lämplig diet och motion får sin sjukdom under kontroll. Vidare är det stimulerande för dem att komma tillsammans, det är på samma gång ett modernt komplement till sjukvård. I det många gånger hårda förvärvslivet får de här ett utsökt tillfälle till rekreation. Docent Yngve Larsson från kronprinsessan Lovisas sjukhus har tillsyn över hemmet. Han har skickat sin duktigaste sköterska syster Birgitta från Stockholm till Nordanede, talade fru Eriksson om. Ett maningens ord riktade hon till allmänheten. Sockersjuka drabbar alltför många av oss. Har vi den inte som unga så är den en typisk ålderssjukdom. Det är oss till nytta om vi likt diabetikerna lägger an på en förständig kost som inte tillför oss alltför många onödiga kalorier. Dessutom bör man tänka på motionen. Hon talade också om att skolan fått gåvor bl. a. en båt till sjön som ligger

Ärftlig ataxi förenad med sockersjuka

Vid en ärftlig nervsjukdom med rubbad balans (ataxi), som kan drabba barn i skolåldern, har med. lic. Claes Thorén, Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus, visat att en hjärtmuskelsjukdom utgör en väsentlig del av sjukdomen. Från hela landet har ett femtiotal fall med denna ovanliga sjukdom undersökts.

Dr Thorén har närmare analyserat orsaken till de störningar i den perifera cirkulationen i armar och ben som följer med sjukdomen. En rubbad lungfunktion har också påvisats. Den förklaras delvis av störningar i andningsarbetets reglering och i andningsrytmiken.

Dessa tycks också förklara de talsvårigheter som är utmärkande för sjukdomen.

Undersökningen visar ett samband mellan sockersjuka och Fiedreich's ataxi, som därmed är den första ärftliga sjukdomen som förefaller att vara förenad med sockersjuka.

Resultaten framläggs i en doktorsavhandling.

---

nedanför skolan. TV har installerats som gåva från Stockholm.

Alla gästerna bjöds på kaffe ute i det fria på söndagen och kyrkoherde Jonas Östman orienterade allmänheten om torpsbygden och med Du gamla, du fria avslutades dagen.

Stöd arbetet för de sockersjuka

Stöd Svenska Diabetesförbundets arbete för de sockersjuka genom att köpa förbundets brevmärke.

Vid beställning användes lämpligen nedanstående beställningsedel. Den skall insändas till:

SVENSKA DIABETESFÖRBUNDET
MAJORSGATAN 10
STOCKHOLM Ö

Diabetesförbundets brevmärke

Undertecknad beställer härmed att sändas mot postförskott:

..... st. kartor (om 20 st. märken) à 20: — kr.

..... st. märken à 1: — kr.

Porto tillkommer.

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: .....

Läs Diabetes

Prenumerera på Diabetes

Rekommendera Diabetes

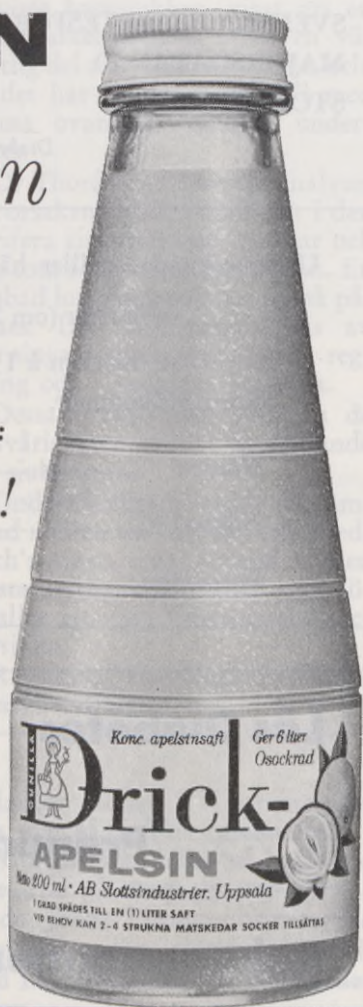

D *Konc. apelsinsaft* *Ger 6 liter*
Osockrad

Drick-
APELSIN

*apelsinsaften
 just för Er*

VEDN - deklarerad:
inget socker tillsatt!

VEDN
VARU
FAKTA

Råvaror: Apelsiner (150 g råsaft per 100 g genom vacuumindunstning konc. saft), konstgjort sötmedel och citronsyra. Konserveringsmedel tillsatt. **Volym:** ca 2 dl. Inget socker tillsatt. **Kalorivärde:** ca 85 kal./100 g utspädd saft. Särskilt lämpad för kalori-jägare.

Britter studerar hälso- undersökning i Sverige

I februari gästades Sverige av en medicinsk tremannadelegation från det brittiska hälsovårdsministeriet, som under en veckas tid studerade den stora hälsoundersökningen i Värmland.

I en artikel i Göteborgs Handels- och Sjöfarts-Tidning konstaterar signaturen Bdt, att de brittiska gästerna var mycket imponerade av bl. a. fältpatrullens flinka arbetstakt och värmlänningarnas intresse för saken.

I Hagfors har inte mindre än 94 procent av de kallade kommit till undersökningen, avslöjar artikeln, och ett så livligt deltagande skulle man enligt professor W. J. H. Butterfield från Guy's Hospital i London inte kunna drömma om vid en liknande undersökning i England.

Hittills har man i Värmland klarat av över 45.000 undersökningar och har därmed nått nästan halvvägs till målet. I juli 1965 skall 100.000 personer ha undersökts.

— Än så länge har vi inte provat något liknande i England och det är just därför som vi har kommit hit, berättar dr R. H. Cohen från Ministry of Health. De undersökningar vi har gjort har varit mera begränsade till formatet och inriktade på någon speciell sjukdom. Det mest uppmärksammade projektet har varit den diabetesunder-

sökning som professor Butterfield företagit i Bedford.

— I framtiden måste man utan tvivel satsa mera på förebyggande hälsovård och undersökningar av den typ som nu utförts i Värmland ger självfallet ett utomordentligt underlag för sådan verksamhet, understryker dr Cohen.

Man kan lugnt konstatera, att värmlandsundersökningen är den internationellt sett största och bredast upplagda i sitt slag. Utom skärmbildsundersökning och urinprov inkluderar den en kemisk blodanalys bestående av 12 olika tests som tillsammans täcker en stor mängd olika vanliga sjukdomstillstånd.

Blodbrist

Ett intressant och oväntat praktiskt resultat har undersökningen redan fått för folkhälsan i Värmland. I undersökningens första skede upptäcktes anmärkningsvärt många fall av blodbrist. Sedan detta blivit bekant har värmlänningarna börjat ta mera järnmedicin, en del bagerier har börjat sätta järn till brödet, och följden har blivit att blod-

INSULIN LEO

Tillverkare:

NORDISK INSULINLABORATORIUM

Gentofte - Danmark

Alla fall av diabetes mellitus kan individuellt behandlas med de 3 klassiska insulintyperna. Leos insulinpreparat är inbördes fullt blandbara. De framställs alla av högrenat, rekristalliserat insulin med hög biologisk aktivitet.

Nordisk Insulinlaboratorium . Köpenhamn

40 ^{IE} per ml	INSULIN	40 ^{IE} per ml
	LEO	

Förvaras svalt men frostfritt

INSULIN LEO,
och 80 IE pr ml

Lösning av snabbverkande insulin.
Genom nyare metoder högrenat insulin.

Nordisk Insulinlaboratorium . Köpenhamn

40 ^{IE} per ml	INSULIN RETARD LEO	40 ^{IE} per ml
	NPH	

Insulinum isophanum (NFN)

INSULIN RETARD NPH LEO
Originalpreparatet

Medellångt depåinsulin.
Suspension av protamininsulinkristaller i fosfatbuffert.

Nordisk Insulinlaboratorium . Köpenhamn

40 ^{IE} per ml	ZINK-PROTAMIN- INSULIN "K" LEO	40 ^{IE} per ml
----------------------------	---	----------------------------

Förvaras svalt men frostfritt

ZINK-PROTAMIN-INSULIN "K" LEO
NYTT blandbart insulin

Långverkande depåinsulin med samma duration som annat ZPI.
Suspension av zinkprotamininsulinkristaller i fosfatbuffert.

NORDISK INSULINLABORATORIUM

är en självständig institution med kunglig stadfästelse. Laboratoriet har framställt insulin sedan 1923. Överskott från Insulinlaboratoriet tillföres Nordisk Insulinfond, som åt de nordiska länderna varje år ger bidrag till vetenskapligt arbete inom fysiologiskt och endokrinologiskt kliniskt område samt till humanitär hjälp åt patienter med sjukdomar i de endokrina organen. Insulinlaboratoriet driver sedan 1932 Niels Steensens Hospital, en klinik för ämnesomsättningssjukdomar, vilken är öppen för patienter från alla Nordens länder.

Ombud i Sverige: AB Leo, Hälsingborg

På Jungners laboratorium i Stockholm analyseras de prover som fältpatrullen tar

bristfrekvensen sjunkit bland de undersökta. Denna utveckling har delvis bidragit till att man numera endast behöver skicka cirka 10 procent av de undersökta till läkarmottagningen.

Till det värdefullaste med en sådan här undersökning hör att den ger en uppfattning om det latenta vårdbehovet hos befolkningen, betonar dr Friman. Det är upplysningar som behövs för sjukvårdens fortsatta utbyggnad, där det som bekant gäller att hushålla med resurserna.

Provtagningspatrullen — med syster Elisabeth Nilsson, dispensärsköterska från Årjäng som entu-

siastisk primus motor — har sedan hösten 1962 avverkat Arvika dispensärområde med 18 kommuner och hunnit med ungefär hälften av kommunerna i Hagforsområdet. I höst flyttar man ned till Karlstad.

Snabb undersökning

Skärmbildsundersökningen utgör stommen i projektet, och det är denna som har byggts ut med den kemiska hälsokontrollen. Principen är att alla över 25 år skall få delta i den fullständiga undersökningen. Deltagarna kallas genom hembesök. Undersökningen tar i genomsnitt en kvart och omfattar

förutom skärmbildsfotografering även blodtrycksmätning, urinprov och blodprov.

Om någon månad kommer man att komplettera hälsokontrollen med en EKG-undersökning av för-enklat slag. På den kant som man stöder händerna mot vid skärmbildsfotografering skall man bygga in elektroder som registrerar EKG samtidigt som fotograferingen sker. Metoden — en idé av laborator Gunnar Jungner — ger en grov registrering av onormala avvikelser.

Fältpatrullen har med tiden kommit upp i en beundransvärd snabbhet. Man kan nu klara över 300 kompletta undersökningar om dagen.

Varje kväll fraktas de tagna proverna per bil och vid plus sju graders temperatur till Stockholm, där analyserna sker vid Bröderna Jungners laboratorium på Riddargatan. Analysanläggningen klarar upp till 400 prov om dagen eller mellan 4.000 och 5.000 analyser.

Fynd som verkar misstänkta rapporteras till överläkare Uno Axelsson, föreståndare för den ambulerande medicinska mottagningen, knuten till länslasarettet i Karlstad.

Allt fler diabetiker

Vi är alla diabetiker och allt fler blir diabetiker yngre — med den Orwell-travestin ger professor Butterfield i tillspetsad form sin syn på diabetesproblemet.

I sin Bedford-undersökning fann professor Butterfield hos 15—17 personer på 1.000 onormalt höga blodssockervärden som kan tolkas

som diabetessymptom. För 100 år sedan ansågs en på 1.000 vara diabetiker, 1946 sju på 1.000. Vad beror den snabba ökningen på?

För det första har vi fått känsligare undersökningsmetoder, säger professor Butterfield. För det andra har befolkningen blivit genomsnittligt äldre, för det tredje åter vi mera och motionerar mindre än förr.

— De senaste årens erfarenheter kastar onekligen nytt ljus över frågan om diabetes är ärftlig eller ej. Kan man kalla en sjukdom ärftlig när den finns hos 2 av 4 personer över 70 år?

De äldre långtidspatienterna är ett bekymmersamt problem också i England, säger professor Butterfield. Han har en del förslag till hur samhället skulle kunna minska svårigheterna. De gamla bör utom medicinsk vård få lagad mat hem-sänd och de bör få hjälp med tvätten. En gång i veckan borde samhället också ordna med avlösning för de anhöriga som sköter om den gamle i hemmet.

Annonsera

i

DIABETES

En läskedryck

JUST för ER

fri från
socker

CORIL heter den goda läskedrycken utan socker. En pärlande dietdryck sötdad med cyclamat och framställd av apelsin och grapefrukt.

CORIL distribueras av de flesta bryggerier i landet. Köp CORIL hos Er handlande som, om han inte har den i lager, kan skaffa den från vårt närmaste bryggerinederlag.

PORLA BRUNNS AB
PORLA

Pröva hur rena naturprodukter i osötat fullkorns- bröd påverkar Er hälsa!

pååls Grovkaka — 100 % fullkorns-
produkt — bakas av rågmjöl, gra-
ham och färsk bryggerijäst. Osötad.

pååls Skärgårdskaka — 100 % full-
kornsprodukt — bakas av rågmjöl,
graham, färsk bryggerijäst och sur-
deg. Osaltad. Osötad.

pååls Grahamskaka är till 100 % en
fullkornsprodukt. Den bakas av **ny-
malen säd** — viktigt om ett bröd
ska få den rätta, fylliga aromen.
Osötad.

Andra osötade brödsorter:

Danskt rågbröd — sammalen råg

Norskt bröd — vetemjöl och rågsikt

Bondelev — vetemjöl, rågmjöl och grahams-
mjöl

Grahamstekaka — med russin

Pain-riche — vetemjöl

Barkis — vetemjöl med vallmofrö

Franskbröd — vetemjöl

Slätfranska — vetemjöl

Rundstycke — vetemjöl med vallmofrö

**Frasskorpor och Grahamsskorpor helt
utan socker** — med vegetabilisk olja

pååls

— namnet för hälsobröd

Veckoslutskurs i Malmö om de unga diabetikernas problem

I samarbete med ABF:s malmöavdelning anordnade Diabetesföreningen i Malmö m. o. en veckoslutskurs lördagen den 18 och söndagen den 19 april. Kursen kallades »Den unge diabetikers problem» och var närmast avsedd för unga diabetiker och föräldrar till barn med sockersjuka. Kurslokal var ABF-hemmet i Malmö.

Sedan kursledaren, docent Gunnar Engleson, Lund, hälsat välkommen överlämnades ordet till Diabetesförbundets ordförande, fru Nancy Eriksson, som talade över Sociala problem i samband med sockersjuka hos barn och ungdom. I ett medryckande anförande tecknade hon de svårigheter diabetesungdom har att brottas med men talade också om hur för varje år problemen håller på att lösas, icke minst genom förbundets ingripanden. Naturligt nog kom utbildningsfrågorna att särskilt ventileras, och de närvarande ungdomarna fick redogöra för de svårigheter de hade mött.

Instruktionssköterskan Ann-Ma-

rie Olow behandlade Injektionsteknik. Genom praktiska demonstrationer fick deltagarna lära sig rätta sättet att ge insulin. Många intresserade frågor ställdes, och syster Ann-Marie gav många uppskattade råd.

Söndagens första föreläsning kallades Medicinska problem och frågeställningar vid diabetes hos barn och ungdom. Det var docenterna Karl Gydell, Malmö, och Gunnar Engleson, Lund, som tillsammans svarade för denna. De behandlade grundproblemen hos sjukdomen. Vid den efterföljande frågestunden ställdes många frågor av deltagarna.

Dietkonsulent Ulla Sahlén talade sedan om Dieten vid diabetes. De närvarande fick många goda råd, vilka tacksamt anammades.

Kursen avslutades av kursledaren, som behandlade Den unge diabetikers problem. Skolmåltider, gymnastik och idrott, pubertetsålderns problem och yrkesutbildning var några av de vitala saker som behandlades. Särskilt varmt talade docent Engleson för att alla diabetesbarn skulle kunna beredas kolonivistelse.

Kursen hade samlat ett 30-tal deltagare, vilka var mycket nöjda med de två dagarna. Föreningen hade utsänt inbjudan till kursen till andra diabetesföreningar i Skåne, och hälften av deltagarna tillhörde ej Malmöföreningen.

I samband med kursen var under fredagen samlat ett läkarsymposium, som behandlade samma problem, med deltagande barndiabetesspecialister från samtliga universitetskliniker i landet.

H. F.

**FRISK
LÄSK**

Dietic

**UTAN
SOCKER**

Ni måste smaka den härligt friska frukt-läskén DIETIC, tillverkad helt utan socker — sötad med cyclamat. Smaka DIETIC, det blir Er nya favorit-läsk!

**EN
ROBERTS
PRODUKT**

Unga diabetiker bör inte grubbla över sin sjukdom

Det finns ingen anledning för en ung diabetiker att hänga upp sig på sin sjukdom. När han efter ett halvår kommit in i rutinen, hur han skall sköta sig med insulinsprutor och diet tänker han inte och bör inte heller tänka mer på sjukdomen utan växa upp, utbilda sig och leva lika normalt som alla andra människor. Mer är det numera inte med den saken. Men innan insulinet för fyrtio år sedan upptäcktes, hade ett barn med sockersjuka inte stort mer än ett år att leva.

Det är docent Gunnar Engleson, Lund, som berättar detta vid en intervju för *Arbetet*.

— Sjukdomen, som bryter ut i unga år, är mycket svårare än om en äldre person drabbas, säger doc. Engleson. Den kräver strängare kontroll och konsekvent iakttagande av föreskrifter. Men sker så, är risken för komplikationer starkt minskad och även de ögonskador, som kan inträffa efter 15—20 år kan reduceras till en grad, som inte behöver besvara patienten. Vad han skall iakttaga är att ta sin insulinspruta föreskrivna en à

två gånger dagligen, äta kalorifattig mat utan socker och med ringa fettmängd, men kvantiteten skall vara densamma varje dag — följaktligen måste maten vägas, vilket också blir rutin.

— Skolmåltiderna är ett problem för den unge diabetikern, särskilt som de sockersjuka barnen är ytterst få. Men skolöverstyrelsen håller på med en översyn av skolmåltiderna eftersom de med sin mjöldigerhet inte heller är särskilt lämpliga för normala barn. Så det finns hopp om att diabetikerna också får njuta gott av en reform.

— Vad den unge diabetikers yrkesinriktning beträffar finns ingen anledning att göra några undantag, så när som på vissa yrken inom trafikväsendet. Det är inte helt lämpligt för diabetiker att bli piloter eller tågförare, kanske inte heller bussförare. Men med dessa undantag bör allt stå öppet och det är ett stort fel, att vissa statliga tjänster undandrages de sockersjuka. Men det håller på att bli bättre. Inte ens tungt arbete bör undvikas, eftersom motion är viktigt för de sockersjuka. Den som sköter sig är inte det ringaste invalidiserad som arbetskraft.

— Sedan ett antal år vet vi rätt mycket om sockersjukan men ännu inte tillräckligt, slutar docent Engleson. Det är sannolikt, att vi inom fem—tio år vet tillräckligt mycket för att förebygga sjukdomen. Den är ju ärftlig och när man undersöker släktingar till sockersjuka, finner man den ofta latent. Det bör så småningom bli möjligt att på förhand tillföra kroppen en komponent, som hindrar att sjukdomen bryter ut.

TV-anläggning underlättar operationsrutin

En modern röntgenavdelning kan nu tas i bruk i nybyggnaden för Mörby lasarett, centrallasarett för Stockholms län. Bland de många tekniska finesserna finns en medicinsk televisionsanläggning från Siemens som gör det möjligt att snabbvisa röntgenbilder *samtidigt* för röntgenläkaren i dennes lokaler och för kirurgen i operations-salen och även för överläkaren med flera på andra rum. Så här kan anläggningen komma till användning:

— Ett olycksfall har inträffat. Den skadade har förts till sjukhuset, där man ämnar operera omedelbart. Vid den första undersökningen beslutar man att röntga. En transportabel röntgenanläggning användes och filmkassetterna går

med transportband direkt till röntgenavdelningen för framkallning. När plåtarna är klara, avsynas de av röntgenläkaren, som ställer sin diagnos. Han lägger plåten på ett ljusbord rakt under en TV-kamera. Röntgenplåten visas därigenom på en televisionsskärm i operations-salen. Via snabbtelefon diskuterar röntgenläkaren fallet med kirurgen. Han kan peka på detaljer i bilden och kirurgen får ett klart begrepp om situationen.

Den framkallade plåten kan också redan före torkningen, alltså när den ännu är våt, passera framför TV-kameran, och man kan då på alla håll se röntgenbilden ännu snabbare, när så behövs.

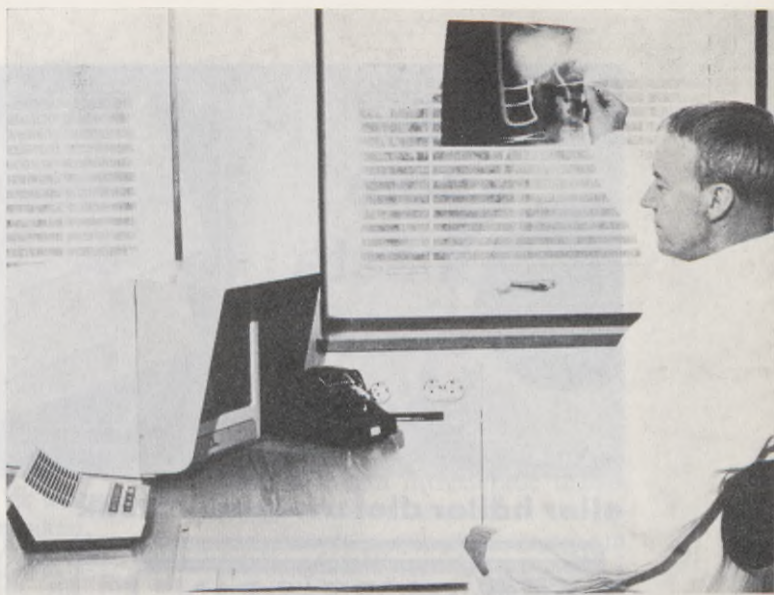
Den moderna tekniken tillåter röntgendiagnostikern att behandla brådskande fall utan att han behöver lämna sin avdelning och sina egna patienter. MTV-anläggningen underlättar väsentligt röntgenläkarens mycket viktiga arbete, som hittills har splittrats genom att han varit tvungen att personligen närvara vid diskussioner med läkarna på olika avdelningar. På Mörby finns sju TV-mottagare anslutna till anläggningen.

I dagarna installeras en liknande intern TV-anläggning från Siemens också på centrallasarettet i Jönköping.

Malmöföreningen får 3.000 kr

Stiftelsen kronprinsessan Margaretas minnesfond har delat ut sammanlagt 80.000 kr. Därav har Diabetesföreningen i Malmö fått 3.000 kr till ombyggnad av sommarhemmet för sockersjuka barn.

TV-kameran är här riktad på röntgenbilden som placeras på genomlysningsskärmen för preliminärgranskning. Mats Berglund från Svenska Siemens demonstrerar nedan hur man kan peka på en detalj i röntgenbilden och konferera härom med en specialist som sitter framför TV-mottagaren i sitt rum. Denne kan samtidigt jämföra den TV-överförda röntgenbilden med tidigare röntgenplåtar. Övre bilden

eller håller diet av annan orsak

Ni kan köpa ÖREBRO osockrade SMÖRGÅSRÅN, härligt fräsiga, endast 11 kalorier per rån.

Godsaken som är nyttig för tänderna

*medicinska
tuggummit*

V6 finns nu även i
ekonomiförpackning
om 75 tabletter –
Pris 4:–

Helt sockerfritt

Uppfriskande, välsmakande,
antiseptiskt, lukteliminering
Endast på apotek!

Kalorifria

SOCKATIN- TABLETTEN

— och SOCKATIN STRÖ för fil-
mjölk, bak, matlagning —

Löser sig kristallklart i vatten.

**dubbelt så söt
dubbelt så dryg som
någon annan cyklammat
tablett, därför
billigast i pris**

100 st 1:75, 1000 st 13:50, 2000 st 24:–
SOCKATIN STRÖ per burk 3:–

FERTIN FARMACEUTISKA PREPARAT

TELEFON 130 03 • VITEMÖLLEGATAN 7 H • MALMÖ

Föreningen i Eksjö

10-årsjubilerar

Diabetesföreningen i Eksjö firar i år sitt 10-årsjubileum, vilket föranlett föreningens styrelse att sammanställa en liten historik över det gångna decenniet. Vi återger här några utdrag ur historiken.

Omkring 12 personer, behäftade med diabetes, beslöt sig för en sammanslutning i Eksjö under Riksförbundet för sockersjuka i Stockholm, och stadgar fastställdes, liksom också års- och medlemsavgiften, vilken var 5 kronor per medlem.

Under 5-årsperioden 1954—59 hölls 3 sammanträden men anslutningen till föreningen var ringa och styrelsen fick ingen hjälp i sina strävanden att vidmakthålla främjandet av föreningens syften. Försök gjordes genom kallelser till propagandamöten ett par, tre gånger för att få större anslutning till föreningen, men med mycket ringa resultat.

Inom föreningen kan man därför särskilja tvenne skeden, första skedet åren 1954—1959 och andra skedet fr. o. m. år 1960, då föreningen ombildades och i nyantagna stadgar beslöts att föreningen även i fortsättningen skulle bedriva sin verksamhet enligt Svenska Diabetesförbundets grundstadgar och kallas »Diabetesföreningen i Eksjö m. o.».

1960

Svenska Diabetesförbundets dåvarande ombudsman, Paul Gröön, hade av några intresserade diabetessjuka i Eksjö anmodats att genom föredrag och orientering om diabetessjukdomen få nytt liv i föreningen och för detta ändamål hade Gröön även lyckats få doc. B. von Ahn, till en av ett stort antal deltagare besökt föreläsning å Eksjö lasarett.

1961

Enär Erik Bergman, vilken beklätt ordförandeposten allt sedan föreningen bildades, avsåg sig omval till styrelsemedlem, invaldes i hans ställe fru Iris Kvist, Eksjö, som vid styrelsens konstituering utsågs till kassaförvaltare. Som ordförande efter Bergman utsågs köpman Yngve Borg. Arbetsutskott samt festkommitté och lotterikommitté valdes. Kvartalsmöten hölls varje kvartal, varav ett sammanträde hölls i Vetlanda och dessutom ett upplysnings- och propagandamöte i Mariannelund.

För äldre diabetiker med rörelsesvårighet beslöts att biltransportkostnader för färd till sammanträden, kyrkobesök och av föreningen anordnade samkväm skulle bekostas av föreningens kassa. Vi-

Viktig information om A-PLUS

*Nu finns dom i handeln
de i pressen omtalade s. k.*

TANDVÄNLIGA A-PLUS konfektyrerna

Kungen av Danmark • Blandade syrliga • Polka • Menthol & Honung • Klubbor i olika smaker

Benämningen »tandvänliga» A-PLUS konfektyrer grundar sig på den väl underbyggda vetenskapliga uppfattningen, att syrabildningen på tänderna bl. a. ur socker är ett av de viktigaste kariesframkallande orsakerna.

Diabetiker! A-PLUS består just av en sådan »kolhydrat» som anses lämplig genom att den endast långsamt omvandlas till socker. I näringshänseende får den betraktas som kolhydrat.

AB SMEDBY KONFEKTUR
SMEDBY

ACT PRODUKTER AB
ALINGSÅS

Cyklamin Söttningsmedel

Köp det rena kalori- och sackarinfria söttningsmedlet som är c:a 50 gånger sötare än sockret.

Till marknadens billigaste pris.

Cyklamin tillhör Cyclamatgruppen och säljes efter vikt. Det är riktigast så.

Förpackningar:

Praktiska ströburkar av plast	100 gram kr.	3: 60	lika med 5 kg socker
Ekonomiburkar	500 » »	14: 50 » »	25 » »
»	1000 » »	26: — » »	50 » »

Tiosidigt recepthäfte å sockerfria bakverk och rätter följer varje order. Cyclamin passar för diabetiker och alla som vill hålla vikten nere.

Med varje ekonomiförpackning följer gratis en ströburk av plast.

Rabatt vid samköp. Sändes mot postförskott till enskilda och enligt överenskommelse till Diabetesföreningar.

AB CARDAMIN - Alingsås

tel. 0322/141 77 växel Fabriken 0322/157 48
en livsmedelsindustri — i takt med tiden

dare beslöts att bokverket »Sockersjuka och dess behandling» av överläkare Bo Andersson skulle som gåva inköpas för biblioteken å Eksjö och Nässjö lasarett samt till Vetlanda sjukstuga.

Medlemsantalet hade ökat med 34 medlemmar och utgjorde vid årsskiftet 71.

1962

Vid föreningens årsmöte å Gyllene Sporren kunde ordföranden särskilt hälsa ordföranden i Riksförbundet, riksdagsledamoten Nancy Eriksson, samt stadsfullmäktiges ordförande Josef Furhammar välkomna. Efter förhandlingarna talade Nancy Eriksson om aktuella diabetesfrågor.

Detta år kunde föreningen ombesörja och bekosta vistelsen och vården av ett diabetessjukt barn å Barnens ö, Stockholm.

Även detta år anordnades samkväm för medlemmar och anhöriga, dels å vilohemmet Qvensås, vid vilket tillfälle konstgjord andning demonstrerades och övades, bl. a. å övningsdockan »Ann», dels ett LUCIA-samkväm med årets vackra Eksjö-Lucia, som medverkande med sina tärnor. Medlemsantalet hade ytterligare stigit sedan årets början, liksom också inkomster och utgifter för föreningsverksamheten ifråga.

1963

Årsmötet hölls å Vårdshuset Dunderbacken den 17 mars under stor tillslutning. Föreningen gästades då bl. a. av finska delegater, fruarna Kampanen och Emeli Koskahele, Medas konsulent fru Tör-

ner samt överläkaren å Eksjö lasarett, doc. B. von Ahn, vilka ordföranden hälsade särskilt välkomna.

Av Sv. Diabetesförbundet anordnat rikslotteri sålde föreningen 1.000 st. lotter.

Å tidskriften Diabetes har prenumeration till lasaretten i Eksjö, Vetlanda samt Nässjö gjorts i likhet med tidigare år.

En utflykt beslöts anordnas för medlemmar och anhöriga med resmål Västervik. Resan gick av stapeln söndagen den 14 juli med ett 40-tal deltagare.

För vård och vistelse å sommarkoloni har föreningen ombesörjt och bekostat utgifterna för 3 diabetessjuka barn, tillhörande föreningsmedlemmar.

Diabetiker!

— gör som sockersjuka över hela världen, använd **HELINOS** injektionspistol för smärtfri injektion!

- det cylindriska ansättningsstödet spänner huden kring injektionsstället och nålen slås blixtnabbt in till rätt djup — även när det gäller den mest förhårdnade hud.
- kanylen är synnerligen hållfast och kan aldrig lossna av sig själv.
- steriliserbar utan isärtagning.
- vid förslitning behöver endast glassylindern utbytas.
- tättslutande metallbehållare underlättar den hygieniska förvaringen
- enklare att sköta än en vanlig spruta och ger garanterat smärtfri injektion

Godkänd av Sv. Diabetesförbundet
OBS. Nyhet! Praktisk plastfot.

Säljes genom apotek, sjukvårdsaffärer, Sockersjukas
Föreningar eller direkt från

HELINOS AB

Kirurgiska Instrumentfabriken,
SKÄRHAMN.

Tel. Varekil 702 24

INJEKTIONSTILLBEHÖR

*kan Ni köpa till reducerade priser genom
Eskilstuna Sockersjukeförening*

Kanyler nr 16, 17, 18 och 20	Kr. 3: 75/duss. inkl. oms.
Sprutor 1 cc	» 6: —/styck » »
» 2 cc	» 6: 50/ » » »
Reservglas 1 cc	» 4: —/ » » »
» 2 cc	» 4: 25/ » » »
Leopoldfodral av stål, för 1 cc och 2 cc ..	» 12: —/ » » »

Porto tillkommer

AUTOMATIC och HELINOS injektionspistoler

Beställ direkt från

ESKILSTUNA SOCKERSJUKEFÖRENING

Postbox 97 ESKILSTUNA 1 Postgiro 46 88 57

Beställningstelefon 016/399 80, endast efter kl. 18

Kansli: Kareligatan 7 A, telefon 016/107 16 - Öppet tisd. 19—21

I toppform — med Diabetes Vitamintablett —

ett vitamin- och näringspreparat, som tillför den sockersjuka de ämnen som i allmänhet saknas i den dagliga dieten. — Diabetes Vitamintablett gör att även den som lider av sockersjuka kan känna sig pigg och välbalanserad. Tabletten är sammansatt av äggviteämnen samt olika sorters vitaminer och mineraler.

Diabetes Vitamintablett finns i burkar om ca 300 tabletter.

Varudeklaration utsatt på burken.

Gör en provbeställning redan i dag. Vi garanterar att Ni kommer att märka resultatet redan efter en kort tid. — Åtskilliga brev från belåtna kunder ha vi som bevis för att preparatet har gjort en enastående nytta.

Till AB TROLLY-PRODUKTER, Box 21004, Stockholm 21

Var god sänd ..... st. burkar DIABETES VITAMINTABLETT, ca 300
tabletter à kr. 15: 50 + porto, mot postförskott (2 burkar fraktfritt).

Namn .....

Adress .....

Postanstalt .....

FRÅN VÅRA FÖRENINGAR

BLEKINGE

Länets sockersjukeförening har haft sitt årsmöte i Karlskrona och kunde därvid se tillbaka på ett år som inneburit vissa framgångar. Medlemsantalet har ytterligare ökats och uppgick vid årsskiftet till 288.

Ordföranden, Yngve Stranke, kunde meddela att man, efter framställning hos direktionen för lasarettet i Karlskrona, fått löfte om att föreningens medlemmar skall få tillgång till en kväll i veckan för sockerkontroll på lasarettet. Detta innebär att man inte behöver offra arbetstid för att sitta i mottagningens väntrum utan endast behöver lämna provet i vanlig ordning på morgonen och sedan, på bestämd kvällstid, få besked om resultatet.

Under mötet framlade styrelsen, genom Stranke, även förslag om en motion till kongressen beträffande skattelindring med ca 65 kr. per månad, motsvarande kostbidragen till vissa folkpensionärer m. fl. Under det gångna året har föreningen hållit fyra sammanträden med orienterande föredrag kring diabetes. Två ungdomar har fått lägvvistelse på förbundets ungdomsläger i Dalarna. Man har en egen förmedling av injektionsutensilier som skötes av Margit Svensson. Man har haft en bussutflykt i länet och en lyckad julfest.

De i tur avgående styrelseleda-

möterna Eric Olausson, Bengt Åhlund och Hulda Jönsson omvaldes, liksom även revisorerna Knut Andersson och Oscar Johansson. Ombud vid årets kongress i Ronneby blev Egon Prytz, Gunnar Nilsson och Thure Nilsson.

ARBOGA

Arbogaortens Diabetesförening har anordnat en trevlig träff på Folkets hus i Arboga med deltagare från Arboga, Eskilstuna och Örebro. Efter parentation över en avliden medlem följde sedvanliga mötesförhandlingar, varav framgick, att en ansökan om bidrag till föreningens fortsatta verksamhet ingivits till drätselkammaren i Arboga. Under kvällen visades den norska färgfilmen »Jag har fått sockersjuka», och vidare förekom demonstration av injektionssprutor och tillbehör.

Mister X utförde en hel del trollkonster, vilka uppskattades av publiken. Dragnig å lotterier samt servering av kaffe med bröd och tårta stod också på programmet. Sist vidtogs en stunds auktion på olika varor, vilka välvilligt skänkts till föreningen. — En alltigenom trevlig träff, som man hoppas skall återupprepas med ännu fler deltagare ur de sockersjukas led.

TJUSTBYGDEN

Tjustbygdens Diabetesförening höll årsmöte på Studiehemmet i Väster-

vik den 12 april i närvaro av ett 40-tal medlemmar.

Av årsberättelsen framgår att 1963 varit ett framgångsrikt år, medlemsantalet har ökat från 76 till 116. Ett stort antal medlemmar har under året lagt ned ett intresserat arbete i samband med lotterier och höstmarknad samt pappersinsamling. Kassan har balanserat på 14.120: — kronor och överskottet från verksamheten har till större delen anslagits till diabetesforskning, socialmedicinsk verksamhet och ungdomsverksamhet.

Föreningen firade tioårsjubileum den 11 maj varvid Svenska Diabetesförbundets ordförande fru Nancy Eriksson höll ett inspirerat anförande. Detta spelades in på band och kommer att återgivvas på något kommande föreningsmöte. Styrelseledamöterna Alvar Alderfors och Stig Engström hade undanbett sig återval och avtackades i varma ordalag av föreningens ordförande Karl-Erik Johansson.

Årsmötet beslutade att den lyckade höstmarknaden skulle upprepas i år och att ansökan skulle göras om lotteritillstånd.

Som avslutning samlades man kring festligt dukade kaffebord till ett gemytligt samkväm.

K. C.

KALMAR

Lokalföreningen i Kalmar m. o. har hållit årsmöte å Ohlssons konditori, Kalmar, torsdagen den 13 februari 1964.

Styrelsen omvaldes med ordf. Willy Hagström i spetsen. Under mötet beslöts bl. a. att till Förbundets ungdomsverksamhet överläm-

na en gåva på 1.000 kr. Vidare framkom förslag från Birger Lundström om att bilda en studiecirkel. Doc. Mårtensson och ekonomiför. Ulla Belfrage vid Kalmar lasarett har lovat sin medverkan.

En ny medlemsbroschyr har av Willy Hagström utarbetats och skall tjäna till att ytterligare öka medlemsantalet, vilket under år 1963 ökat från 106 till 123.

Årsmötet hade samlat ett 40-tal medlemmar, som trivdes med bl. a. en charmant underhållning av brandförman Fritz Karlsson, ett kåseri under rubr. Kalmar från forntid till nutid, till vilket han visade egenhändigt tagna färgbilder.

SEMESTERHEM...

Forts. från sid. 3

beteskontroll, dietförnuft och kroppsrörelse, vad man behöver. Något socialt behov av speciella diabetesläger för barn och ungdom finns inte, vanlig semester kan barnen få utan att hänvisa till sin diabetes i Sverige. Lägre är medicinskt motiverat och skall därför verkligen följa ett medicinskt försvärbart mönster. När man i Sverige inte kräver blodsockerprov, beror det på att man inte, som t. ex. Danmark och Joslininstitutionerna, anser det nödvändigt för att reglera en sommarvistelse. Vi ligger alltså mitt emellan Boston och New Jersey. Och vi är relativt ensamma om tonårsläger. Men låt oss diskutera oss fram till det bästa.

Nancy Eriksson

Välj i ett komplett sortiment
sötningsmedel,
anpassat för varje behov.

Bit-Sackerter®

Skandinaviens mest sålda kalorifria sötningsmedel.

**Till AB Sunco
Södertälje**

V. g. sänd mig gratis
Er receptsamling
'Äta gott utan socker'

Namn .....

Adress .....

Postadress .....

Diab. 1/64

INSULIN *Vitrum*

Diabetes måste behandlas individuellt, med prövning från fall till fall. Ett av problemen är att välja rätt insulin-sort. Vitrums insulinserie erbjuder ett urval, som täcker behovet i varje enskilt fall. Den omfattar för närvarande

Insulin 40 IE

Insulin 80 IE

Deras effekt inträder inom 1 timme, är maximal 2—3 timmar och avklingar efter 6—8 timmar.

Insulin Special 40 IE

Detta insulin är också snabbverkande. Det är specialrenat och avsett för särskilt insulinkänsliga patienter.

NPH-Insulin 40 IE

Dess effekt inträder inom 1—2 timmar, är maximal 10—12 timmar och avklingar efter 28—30 timmar. NPH-insulin kan blandas i sprutan med vanligt snabbverkande insulin.

Zink-protamin-insulin 40 IE

*Effekten inträder efter 4—6 timmar
timmar och avklingar*

Vitrum började tillverka insulin redan 1922. Den första produktionen har allt sedan dess varit tillräckligt för att täcka landets behov. Preparatens kvalitet har alltid anpassats till den vetenskapliga utvecklingen. Nuvarande preparat är beredda av rent, framställt i Vitrums moderna fabriker.

Vitrum

Göteborgs universitetsbibliotek

6000248863